



Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3132/05
13.04.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Vlaste Jovanović, Jelene Borovac, Biljane Dragojević i Branislave Apostolović, članova veća, u parnici tužilje AA, čiji je punomoćnik AB advokat, protiv tuženog BB, čiji je punomoćnik BA advokat, radi poništaja ugovora, odlučujući o reviziji tužilje izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž.br.7351/05 od 13.7.2005. godine, u sednici veća održanoj dana 13. aprila 2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDAJU SE presude Okružnog suda u Beogradu Gž.br.7351/05 od 13.7.2005. godine i Četvrtog opštinskog suda u Beogradu P.br.4796/03 od 15.3.2005. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Pravnosnažnom presudom Okružnog suda u Beogradu Gž.br.7351/05 od 13.7.2005. godine odbijena je kao neosnovana žalba tužilje i potvrđena je presuda Četvrtog opštinskog suda u Beogradu P.br.4796/03 od 15.3.2005. godine, kojom je odbijen tužbeni zahtev da se poništi ugovor o poklonu zaključen između AA i BB kao poklonoprimca koji ugovor je overen od strane Četvrtog opštinskog suda u Beogradu pod Ov.br.3621/02 dana 21.3.2002. godine što bi tuženi bio dužan priznati i trpeti a tužilja obavezana da naknadi tuženom parnične troškove u iznosu od 28.125,00 dinara u roku od 15 dana.

Protiv navedene pravnosnažne presude Okružnog suda u Beogradu tužilja je u zakonskom roku izjavila reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Tuženi je podneo odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu čl. 386. ranije važećeg ZPP, koji se primenjuje na osnovu čl. 491. st. 1. i 4. ZPP-a ("Službeni glasnik RS", br. 125/04), Vrhovni sud je našao, da je revizija tužilje osnovana.

Predmet spora je poništaj ugovora o poklonu Ov.br.3621/92 od 21.3.2002. godine zbog zablude. Činjeničnim navodima tužbenog zahteva tužilja tvrdi da je prilikom overe spornog ugovora bila u uverenju da tuženom potpisuje papire za prebacivanje njegove firme iz VV u GG i za zapošljavanje najstarijeg sina tuženog.

U provedenom postupku je utvrđeno da je po prekidu vanbračne zajednice stranaka, spornim ugovorom o poklonu Ov.br.3621/02 od 21.3.2002. godine tužilja kao poklonodavac poklonila tuženom kao poklonoprimcu svoju kat.parc.br.aa površine od 713m2 iz ZKUL-a vv KO GG. Polazeći od toga da je tužilja viša medicinska sestra zaposlena u "DD", a da je odredbama čl. 61. st. 2. Zakona o obligacionim odnosima propisano da strana koja je u zabludi može tražiti poništaj ugovora zbog bitne zablude, osim ako pri zaključenju ugovora nije postupala s pažnjom koja se u prometu zahteva, nižestepeni sudovi zaključuju da prilikom zaključenja spornog ugovora tužilja nije postupala s pažnjom koja se u prometu zahteva a bila je u mogućnosti obzirom na svoje obrazovanje da kontroliše šta potpisuje, te da se stoga tužilja ni ne može pozivati na zabludu i tražiti sa tog razloga poništaj spornog ugovora, a da tužilja zapravo i nije bila u zabludi prilikom overe ugovora već da je verovatno motiv za podnošenje tužbe tužiljina ljubomora.

Pravni zaključak nižestepnih sudova revizijski sud ne prihvata ispravnim, jer nije zasnovan na materijalnom pravu koje reguliše pitanje zabluda o pobudi kod ugovora bez naknade, zbog čega je činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno a pri tom je i sam sebi protivurečan zbog činjenične kontradiktornosti da li je tužilja pri zaključenju spornog ugovora bila ili ne u zabludi. Sa tih razloga su nižestepene presude ukinute i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Ugovorom o poklonu poklonodavac poklanja poklonoprimcu svoju stvar – pravo bez naknade. Dakle, ugovor o poklonu je po svojoj pravnoj prirodi dobročini ugovor bez naknade.

Kod ugovora o poklonu osnov kao psihološko – pravni cilj obavezivanja se ne nalazi u objektivnom već u subjektivnom kriterijumu. Namera dobročinstva uvek postoji kod ugovora o poklonu i predstavlja psihološku pojavu.

Kod ugovora o poklonu motiv je neposredni cilj, pobuda koja navodi poklonodavca na zaključenje ugovora. Motiv je subjektivna psihološka pojava vezana za ličnost, unutrašnja strana poklonodavca. Dakle, motiv je nešto sasvim lično, skriveno, posredno, subjektivno, i ne sadrži se u izjavi volje. Prema tome, motiv kod ugovora o poklonu kao dobročinog ugovora postaje sastavni deo ugovora, dobija značaj kao i osnov, i može se reći da se motiv spaja sa osnovom.

Ako kod ugovora o poklonu osnov ne postoji ili ako je nedozvoljen, ili neistinit, ugovor je ništav shodno odredbama čl. 52., 62. i 63. Zakona o obligacionim odnosima. Članom 52. ZOO je propisano, da ako osnov ne postoji, ili je nedopušten, ugovor je ništav. Odredbama čl.62. ZOO je propisano, da kod ugovora bez naknade bitnom zabludom se smatra i zabluda o pobudi koja je bila odlučna za preuzimanje obaveza. A odredbama čl. 63. ZOO propisano da kad strane veruju da su saglasne, a u stvari među njima postoji nesporazum o prirodi ugovora ili o osnovu ili o predmetu obaveze, ugovor ne nastaje.

Da bi se stekli uslovi za pravilnim odlučivanjem u ovoj pravnoj stvari, prvostepeni sud u nastavku postupka treba da raspravi činjenice (koje su izostale u dosadašnjem toku postupka), a koje se odnose na postojanje motiva – pobude kod tužilje za zaključenje spornog ugovora povezano s jedne strane sa gore izloženim stanovištem Vrhovnog suda da se kod ugovora o poklonu motiv spaja sa osnovom, a s druge strane sa citiranim odredbama Zakona o obligacionim odnosima po kojima bi ugovor o poklonu bio ništav ako osnov ne postoji ili je nedopušten, ili pak rušljiv ako postoji zabluda o pobudi ili nesporazum.

Odluka o troškovima postupka je ukinuta, jer zavisi od ishoda odluke o glavnoj stvari.

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud je na osnovu čl.394. stav 1. i čl. 395. st. 2. ZPP-a odlučio kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sd